

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI TOPLUM İÇİN BİLGİLENDİRME DİZİSİ (2025/2026-47)

DÜNYA EBELER GÜNÜ (5 MAYIS 2026)

Bulunduğu ülkede uygun şekilde tanınmış bir ebelik eğitim programına kabul edilmiş, ebelik alanındaki belirlenmiş eğitim sürecini başarıyla tamamlamış ve ebelik mesleğini icra edebilmek için gerekli nitelikleri kazanmış kişi ebe olarak tanımlanmaktadır.¹ Ebeler gebelik öncesi dönemden başlayarak gebelik, doğum, doğum sonrası ve yaşamın ilk haftalarını kapsayan süreç boyunca doğurganlık çağındaki kadınlara, yenidoğanlara ve ailelere yönelik bilgilendirme yapmakta ve bakım sağlamaktadır.² Ebeler, dünya genelinde temel cinsel sağlık, üreme sağlığı, anne, yenidoğan ve ergen sağlığı hizmetlerini sunmakta; kadınları gebelik öncesinde, doğum sırasında ve doğum sonrasında desteklemektedirler.

Ancak küresel ölçekte yeterli sayıda ebe bulunmamaktadır.³ Dünya genelinde; kayıtlı ebe sayısı 1.707.935 olup, 980.000'den fazla ebeye daha ihtiyaç olduğu belirtilmektedir.⁴ T.C. Sağlık Bakanlığı tarafından yayınlanan Sağlık İstatistikleri Yıllığı 2024'e göre Türkiye'deki ebe sayısı da 61.618'dir.⁵ Dünyada her yıl 5 Mayıs Ebeler Günü olarak kutlanmaktadır. Uluslararası Ebe Günü'nün bu yılki teması "Bir Milyon Daha Fazla Ebe" olarak belirlenmiştir. Bu kapsamda Dünya genelinde yaklaşık bir milyon ebe eksik olduğu vurgulanmaktadır.⁶

Ebelerin uluslararası standartlara uygun şekilde eğitilmesi hem sağlık hizmetlerinin niteliği hem de maliyet açısından etkili bir yaklaşımdır. Bu şekilde gereksiz ve maliyetli müdahaleler azaltılabilir ve kaynak tasarrufu sağlanabilir.⁷ Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) ülkelerin ebelik bakım modellerini benimsemelerine ve yaygınlaştırmalarına yardımcı olmak amacıyla yeni bir rehber yayımladı. Bu modellerde ebeler, gebelik, doğum ve doğum sonrası dönem boyunca kadınlar ve bebekler için temel bakım sağlayıcı olarak görev yapıyor. Bu rehber, kadınlar ile ebeler arasında güçlü iletişimi ve iş birliğini teşvik ediyor ve hem kadınlar hem de bebekleri için kanıtlanmış sağlık faydaları sunuyor.⁸

Uluslararası Ebelik Konfederasyonu'nun 2024-2026 yılları için hazırladığı stratejik plan, ebe bakımında sürekliliği sağlamaya yönelik uygulama modellerini ve genel olarak ebelik mesleğini geliştirmek için kritik olan dört temel önceliği içermektedir. Bu öncelikler; cinsel sağlık, üreme sağlığı, anne, yenidoğan ve ergen sağlığına katkı sunacak şekilde belirlenmiştir. Plana göre birinci öncelik, Uluslararası Ebelik Konfederasyonu'nun insan, sosyal, ekonomik ve çevresel boyutlarda sürdürülebilirliğine odaklıdır. İkinci öncelik olarak ebelik mesleğini özerk bir meslek olarak tanıtmak ve ebelerin başarılı bir şekilde çalışabilmesine odaklanmıştır. Üçüncü öncelik ebelik bakımının sürekliliğinin anne ve yeni doğan sağlık sonuçları üzerindeki olumlu etkisi üzerine daha hedeflenmiş savunuculuk ve iletişim çabalarını yönlendirmek için ortaklıklar kurmaya yöneliktir. Dördüncü öncelik ise insani ve iklim krizlerine hazırlanma ve bunlara yanıt verme acil ihtiyacına odaklanmaktadır.⁹

Ebeler; kadın ve yenidoğan sağlığının temel güvencelerinden biridir. Küresel ölçekteki ebe açığı, bu mesleğe yapılacak yatırımın bir halk sağlığı zorunluluğu olduğunu açıkça ortaya koymaktadır. 5 Mayıs Dünya Ebeler Günü, ebelik mesleğine dair farkındalığı güçlendirmek için önemli bir fırsat sunmaktadır.

¹ [Internet] <https://www.who.int/teams/maternal-newborn-child-adolescent-health-and-ageing/maternal-health/midwifery/maternal-health-antenatal-care> Erişim:29.04.2026

² [Internet] <https://www.who.int/teams/maternal-newborn-child-adolescent-health-and-ageing/maternal-health/midwifery/maternal-health-antenatal-care> Erişim:29.04.2026

³ [Internet] <https://internationalmidwives.org/theme-idm-2026-one-million-more-midwives> Erişim:29.04.2026

⁴ [Internet] <https://datahub.internationalmidwives.org/> Erişim:29.04.2026

⁵ [Internet] <https://dosyasb.saglik.gov.tr/Eklenti/52859/0/siy2024tr31122025pdf.pdf> Erişim:29.04.2026

⁶ [Internet] <https://internationalmidwives.org/international-day-of-the-midwife-2026-toolkit-launch/> Erişim:29.04.2026

⁷ [Internet] <https://www.who.int/teams/maternal-newborn-child-adolescent-health-and-ageing/maternal-health/midwifery/maternal-health-antenatal-care> Erişim:29.04.2026

⁸ [Internet] <https://www.who.int/news/item/18-06-2025-who-calls-for-global-expansion-of-midwifery-models-of-care> Erişim:29.04.2026

⁹ [Internet] <https://internationalmidwives.org/resources/strategic-plan-2024-2026/> Erişim:29.04.2026

Bu doküman, Dr.Oben Kerem Melek tarafından, Dr Nüket Paksoy Erbaydar danışmanlığında 29.04.2026 tarihinde hazırlanmıştır.

Bilgilendirme notunun aşağıda belirtilen şekilde kaynak gösterilmek şartıyla yazılı, elektronik,vb ortamlarda kullanılması önerilmektedir:

Melek OK, Paksoy Erbaydar N. 5 Mayıs Dünya Ebeler Günü Bilgilendirme Notu-HÜTF Halk Sağlığı AD Toplum İçin Bilgilendirme Serisi 2025/2026-47-[Internet] <http://www.halksagligi.hacettepe.edu.tr/>. Erişim:05.05.2026.